

HAPTONOMISCH CONTACT

HC

INTERVIEW WILLEM POLLMANN
KINDERHAPTOTHERAPIE
CONGRES PARIJS

Casuïstiek

“ Zowel Klara als Pieter zien en voelen hoe het kindje hen opzoekt. Het kruipt tegen hun handen aan en komt er rustig liggen. ”

Klara en Pieter zijn 24 weken zwanger en komen in begeleiding bij een haptotherapeut. Ze voelen het kindje nauwelijks en durven zich er niet op te verheugen. Tijdens hun vorige zwangerschap bleek op 21 weken dat hun dochtertje al 2 weken daarvoor was overleden. Klara voelt zich door haar lijf verraden. Tijdens deze nieuwe zwangerschap is ze gespannen, net als Pieter. Ook Pieter staat strak. Hij durft dit nieuwe kindje niet aan te raken en hij heeft angst voor de bevalling. Hoewel ze de verdrietige periode samen goed hebben verwerkt, komt het beeld van hun overleden dochtertje steeds terug. Ze willen hulp bij het zich durven hechten aan dit kindje.

In de begeleiding is er aandacht voor het verdriet en de angst. Pieter en Klara komen na het gesprek samen op de behandelbank. Pieter zit met zijn rug tegen de leuning in spreidzit en Klara zit met haar rug tegen zijn buik. Voor beiden wordt de spanning zo voelbaar. Klara en Pieter verzachten. Klara's buik, die tot nu toe erg hard was, wordt soepeler. Beiden leggen hun uitnodigende handen op haar buik. Het kindje begint voor het eerst zichtbaar te bewegen. Zowel Klara als Pieter zien en voelen hoe het kindje hen opzoekt. Het kruipt tegen hun handen aan en komt er rustig liggen. Klara voelt de geborgenheid en hoe ze die heeft gemist. Pieter voelt hoe fijn het is om zowel Klara als hun kindje in zijn armen te kunnen nemen. Het is een ontroerend moment.

“ Klara en Pieter verzachten. ”

Bron: Vakblad Vroeg
(maart) nr. 1-2016
www.vakbladvroeg.nl

Gelezen: Hoop op Herstel

De terugkeer van de ziel in de psychiatrie
Een therapeutische opera. Auteur: Jan Hermans

Wim Laumans

We leerden elkaar kennen in 2004, Jan Hermans en ik, op het haptonomiecongres 'In contact zijn' van Frans Veldman jr. in Utrecht. In maart 2016 ontving ik een uitnodiging voor een signeersessie van zijn nieuwe boek 'Hoop op Herstel' in boekhandel de Plantage in Roermond. Hij signeerde mijn exemplaar en schreef erin: 'Affectieve ontmoeting is een ultieme bron van hoop.'

Jan Hermans - vrijgevestigd psychiater voor kinderen, jeugdigen en volwassenen - heeft dit boek geschreven als afronding van zijn 40 jarig beroepsleven. Hij beschrijft zijn ontwikkeling in de meerdimensionale dynamische psychiatrie. (Prof. Dr. G. Ammon *). De meerdimensionale dynamische psychiatrie richt zich niet alleen op de psyche, maar op de totale mens. Hij beschrijft ook zijn opleiding bij Frans Veldman jr. en hoe hij de haptonomie - en daarmee de aanraking - introduceert in de psychiatrie. Zijn beroepsleven ging niet over rozen, maar trouw aan zichzelf ging hij zijn eigen weg. Met als resultaat een onderdak voor deze meerdimensionale behandelwijze in zijn therapiecentrum aan de Roer in Roermond.

In 'Hoop op herstel' vertelt Jan Hermans hoe wezenlijk het is dat therapie een perspectief op de toekomst biedt. Hij noemt zijn boek een therapeutische opera: opgezet als een opera, met een ouverture, aktes, intermezzo's en een finale; de patiënten treden op. Tevens spreekt hij over de terugkeer van de ziel in de psychiatrie.

Indeling:

Het boek begint, net als een opera dus, met een ouverture. De hoofdstukken van het boek zijn zeven aktes. Na iedere akte volgt een intermezzo in de vorm van een gedicht. In iedere akte worden een of meerdere patiënten besproken. Het boek eindigt met een finale.

Ouverture:

De uniciteit van de persoon is niet te vangen in regels en protocollen zegt hij. Het is zijn overtuiging dat iedere patiënt de mogelijkheid moet krijgen opnieuw te beginnen. Jan Hermans vermeldt twaalf 'blijde boodschappen' met als grote gemeenschappelijke deler medemenselijkheid. Een medemenselijkheid die we terugvinden in de wereldgodsdiensten en in het universeel humanisme.

Aktes:

Akte 1: Trauma's worden een kracht.

In dit hoofdstuk pleit hij ervoor patiënten niet te fixeren op wat ze niet meer kunnen, maar ze positief te benaderen en - naast praten en medicatie - nieuwe mogelijkheden te bieden, zoals creatieve therapie, haptonomie, meditatie, dans-, bewegings- en groepstherapie.

Akte 2: Wegen van herstel.

In dit hoofdstuk beschrijft hij zijn ontwikkeling in de psychiatrie en hoe hij wegen van herstel ontdekte in de verschillende therapievormen.

Akte 3: Voelen en denken.

Een prachtig hoofdstuk over (het belang van -) haptonomie, met aansprekende voorbeelden uit de praktijk.

Akte 4: Therapie met het muziekwater-

Hoop op Herstel

De terugkeer van de ziel
in de psychiatrie

Een therapeutische opera

Jan Hermans

Bullseye
PUBLISHING

Uitgeverij Bullseye Publishing, Weert 2016
ISBN 978-94-91920-16-5

bed. Omdat trillingen van de muziek door het water worden geleid kan door het waterbed de muziek niet alleen worden gehoord maar ook worden gevoeld.

De combinatie van 'door het water gedragen worden' en kunnen voelen van de muziek is een uitvinding van Math Hansen** die hierop een therapievorm ontwikkeld heeft.

Akte 5: Waarom bloeit de roos. Kunst van gelatenheid.

Het hoofdstuk waarin een uitleg over hoe we de 'waaromvraag' achter ons kunnen laten. Het gaat erom in het hier en nu te zijn en over vertrouwen opbouwen dat het goed komt.

Akte 6: O Rijkdom van het onvoltooide. Ontmoeten en levenskunst.

Dit hoofdstuk leert ons hoe je voorbij jezelf kunt komen en je op de ander kunt richten. Jan benadrukt daarbij het belang van groepstherapie.

Akte 7: Gedragen door hoop.

We treffen in dit hoofdstuk onder meer het verhaal van een patiënte die gaat overlijden; over hoe zij gedragen door hoop de aarde kan verlaten.

Finale: Lied van hoop.

In deze finale spreekt de auteur de hoop uit op een meerdimensionale psychiatrie.

Bevindingen:

Een heerlijk en uniek boek. De schrijver biedt ons een inkijk in zijn leven en werk als psychiater, maar bovenal als mens. Allereerst geeft de schrijver aan hoe belangrijk religie in zijn leven én in de psychiatrie is. Geloven moet je doen. Uit de wereldgodsdiensten destilleert hij de gemeenschappelijke grond: de medemenselijkheid. De medemenselijkheid verbindt alle gelovigen en niet gelovigen en biedt een vertrekpunt voor een hoopvolle wereld.

Jan schetst zijn ontwikkeling op vele therapeutische terreinen met een meerdimensionale behandelwijze als resultaat. Hij introduceert de haptonomische benadering in de psychiatrie en 'herintroduceert' hiermee de aanraking in de

psychiatrie. Het is tevens een verslag van zijn kennismaking en ervaring met de haptonomie, en hoe hij de haptonomie integreert in de behandeling van zijn patiënten. Hierbij stelt hij zich zeer kwetsbaar op in een wereld van overweldigend cognitieve psychiatrie. Jan deelt in zijn boek zijn belezenheid en verwijst naar een schat van literatuur. Boeken die het fundament van de haptonomie aandragen.

De schrijver maakt voor mijn gevoel onvoldoende onderscheid tussen kwetsbaarheid en gekwettheid. Volgens mijn inzichten kun je gekwettheid helen, kwetsbaarheid niet. Tegenover gekwettheid staat heelheid, tegenover kwetsbaarheid staat weerbaarheid. Met kwetsbaarheid moet je leren omgaan. Dat vraagt van de kwetsbare persoon stellingname, en van zijn omgeving respect. Gebrek aan respect kwetst. Begeleiding vraagt om helen van gekwettheid, verminderen van kwetsbaarheid en vergroten van weerbaarheid

Mijn ervaring bij de casusbesprekingen (vooral in akte 4) was dat ze me niet heel erg raken. Ik heb de indruk dat de schrijver zich onvoldoende realiseert, dat ik als lezer een buitenstaander ben en op een ietwat afstandelijke wijze deze verslagen tot mij krijg. Voor hem zijn het 'levende' gebeurtenissen, maar als lezer raak ik onvoldoende betrokken.

Jan Hermans

Conclusie

Dit boek is voor de haptonomie een belangrijk werk. Voor de psychiatrie is het een opening naar een andere werkwijze. Ik hoop dat het niet alleen discussie zal oproepen, maar dat het vooral aanleiding zal zijn tot een vruchtbare dialoog.

*) Prof. Dr. G. Ammon is de grondlegger van de *meerdimensionale dynamische psychiatrie*. (München en Berlijn)

**) Math Hansen is muziektherapeut en uitvinder van het *muziektherapie-waterbed*

Literatuur

Cooper, David A. *God is een werkwoord*. Uitgeverij Ankh-Hermes, Deventer, 2e druk 2002

Peeters, Jaak. *De gekwetste mens*.

Een existentiële analyse Uitgeverij Damon, Budel, 2006

Correspondentie

j-hermans@outlook.com,
wim.laumans@freeler.nl

Gelezen: Wat is de rode draad in jouw leven?

Klik je op het bureaublad van je leven op angst of op liefde?

Auteur: Hermien de Ridder

Erik te Loo

Een boek vol verhalen, ontstaan uit haar jarenlange ervaring als haptotherapeut en NES practitioner. (www.neshealth.com). De uniciteit van mensen verhindert niet dat ze dezelfde thema's hebben die belangrijk en kenmerkend zijn in hun leven. In dit boek neemt Hermien de lezer mee langs 16 van deze thema's, de 'rode draden'.

Thema's die de revue passeren zijn: liefde en angst, passie, goed en slecht, ontvangen, ziekte en gezondheid, afscheid, eenzaamheid en avonturen. Deze thema's zijn ontstaan vanuit de vraag, aan verschillende mensen, naar de rode draad in hun leven. De reacties op deze vraag en de gesprekken die daaruit voortvloeiden, vormen de basis voor dit boek.

Het lezen van dit boek is voor mij zowel lastig als fijn. Het lastige van het boek zit in twee dingen. Als eerste het gebruik van termen en beelden die voor mij niet alle-daags genoeg zijn om zonder toelichting

te kunnen doorgronden. Voorbeelden: emotiemeter, trillingsgetal, Universum Wijd Web. Het tweede is het in mijn ogen soms ongemakkelijke taalgebruik in zinsopbouw en -lengte.

Fijn vind ik de integriteit waarmee Hermien de verhalen - en dus de mensen, die deze verhalen deelden - vertelt. Daarin proef ik haar compassie en zorgvuldigheid. De oefeningen bij de thema's ervaar ik als verrijkend. Sommige oefeningen zijn misschien bekend en worden door haptotherapeuten wellicht al regelmatig gebruikt, maar de uitleg en de verhelderende tekeningen hebben voor mij duidelijk toegevoegde waarde. Daarom is het boek voor mij zeker de moeite waard!

Hermien de Ridder werkt als haptotherapeut en NES practitioner in haar praktijk in Woudenberg.

Uitgeverij Boekscout te Soest
ISBN 9789402223576

Synergos

Scholingsagenda nog niet bekend

W.I.H.

Wetenschappelijk Instituut voor Haptonomie

Voor scholingsagenda zie <http://www.haptonomie.com>

STH - Water

15 oktober 2016 (start) Water Kennismaking (module 1): 15-10, 12-11 en 10-12
29 oktober 2016 (start) Themacursus 'Hechten/onthechten': 29-10 en 19-11
(deelname mogelijk na volgen van module 1 en 2)
2017 (start) Water Verdieping (module 2): data nog onbekend
op afspraak (een zaterdag) Mogelijkheid voor intervisiegroepen: Workshop in water

Colofon

REDACTIE

Erik te Loo, Paulien Pinksterboer
Annemieke Harmens, Gerda Ponte,
Anneke Kempkes-Verweij, Astrid Mols

EINDREDACTIE

Petra Steffens, Petra tekst&taal
eindredacteur@haptonomischcontact.nl

ABONNEMENTEN

secretaris@haptonomischcontact.nl
HC verschijnt ieder kwartaal
Jaarabonnement 29,50 euro
Opzeggingen vóór 1 november

ADVERTENTIES | SPONSORING

hoofdredacteur@haptonomischcontact.nl

SLUITINGSDATA KOPIJ

1 januari, uitgave maart
1 april, uitgave juni
1 juli, uitgave september
1 oktober, uitgave december

AANLEVEREN KOPIJ

redactie@haptonomischcontact.nl

Opmaak

Petra Steffens, Gerda Ponte

Omslag afbeelding

'De Haptonomische Ontmoeting'
schilderij van Armand Campi

Omslagontwerp

Nicky Duin, Ontwerpbureau Nikitis

Drukker:

Editoo B.V. te Arnhem

*Het tijdschrift Haptonomisch Contact wil
een vrij en open platform zijn voor heel
'Haptonomisch Nederland'.*

*Alle geplaatste artikelen blijven te allen
tijde geheel onder verantwoordelijkheid
van de betreffende auteur(s).*

ZACHTE HANDEN

*Zachte handen landen op mijn rug -
thuishaven na lange vlucht*

*behoedzaam kom je me tegemoet
tot in het diepst van mijn gemoed*

*Zachte handen omhullen benen en voeten
ze zijn zo zacht, zo licht, zo mooi*

*Jij vormt mij, ik vorm jou -
samen zijn we vrij*

*Zachte handen laten mij voelen -
hoe goed en mooi het is van binnen*

*een zacht en ruimer ademen
laat hoofd en hart beminnen*

*Mijn hart breidt zich uit -
in de ruimte om me heen,*

*we zijn elkaar te gast - en
aangedaan verrast zijn we één*

*de druk - van buiten
en van binnen - weegt niet meer*

*Liggend in warm waterbed, rustig
ademend onder het hemelse gewelf,*

*voel ik mezelf - en wordt ik deel
van een groter geheel*

*Zachte handen dragen mij -
ze zorgen dat ik blijf*

**JAN HERMANS
UIT: HOOP OP HERSTEL**